

Celem krajowej listy produktów tradycyjnych jest archiwizacja i promocja rodzimej żywności wytwarzanej tradycyjnymi metodami, bez jakichkolwiek dodatków chemicznych, a także zwiększenie świadomości konsumentów na temat regionalnego dziedzictwa kulturowego. Rejestr ten jest swoistym przewodnikiem po regionach polskiej kuchni i zarazem źródłem informacji na temat tradycji wytwarzania oraz wyjątkowych cech tych specjalów.

Korzyścią z wpisu jest m. in.:

- urzędowe potwierdzenie stosowanej nazwy, metod produkcji oraz receptury,
- promocja produktu i regionu z którego pochodzi,
- przygotowanie producentów do rejestracji nazw produktów na szczeblu unijnym,
- możliwość stosowania łagodniejszych procedur weterynaryjnych i sanitarnych przy produkcji.

Wpis produktu na listę produktów tradycyjnych nie obejmuje ochrony nazwy i kontroli zgodności produkcji z zadeklarowaną metodą wytwarzania. Ponadto receptura produktu tradycyjnego nie jest przypisana jednemu producentowi, ponieważ jest elementem dziedzictwa kulinarnego całego regionu, a to oznacza, że wykluczony jest monopol na wytwarzanie danego produktu bądź posiadanie znaku towarowego na produkt.

Na listę można wpisać produkty rolne, środki spożywcze i napoje spirytusowe, których jakość lub wyjątkowe cechy i właściwości wynikają ze stosowania tradycyjnych metod produkcji za które uważa się metody wykorzystywane od co najmniej 25 lat (okres ten odnosi się do produktu, a nie do konkretnego producenta). Metody produkcji są elementem tożsamości społeczności lokalnej i dziedzictwa kulturowego regionu, w którym są wytwarzane.

Lista wyodrębniła 10 kategorii produktów:

- Sery i inne produkty mleczne
- Mięso świeże oraz produkty mięsne
- Przetwory rybołówstwa, w tym ryby
- Warzywa i owoce (przetworzone i nie)
- Wyroby piekarnicze i cukiernicze
- Oleje i tłuszcze (masło, margaryna olej itp.)
- Miody
- Gotowe dania i potrawy
- Napoje (alkoholowe i bezalkoholowe)
- Inne produkty np. grzyby

Produkt może wpisać każda osoba fizyczna (niekoniecznie prowadząca działalność gospodarczą) i prawna oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej.

Wniosek o wpis na Listę Produktów Tradycyjnych składany jest do Marszałka Województwa Pomorskiego w formie papierowej i na elektronicznym nośniku informacji na adres:

Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego,

1. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk.

Do wniosku należy dołączyć:

- zdjęcia produktu lub / i procesu produkcji,
- oświadczenie dotyczące przekazania praw do zdjęcia Ministerstwu Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
- dokumenty potwierdzające metodę wytwarzania (fragmenty utworów literackich, zapisy w historycznych książkach kucharskich, księgach parafialnych, książkach historycznych, artykuły, zapisy z audycji radiowych, telewizyjnych, dokumenty z Muzeum Etnograficznego, wywiady etnograficzne przeprowadzone i podpisane przez etnografa),
- streszczenie najważniejszych informacji dotyczących produktu.

Złożenie wniosku o wpis na Listę Produktów Tradycyjnych jest bezpłatne, w odróżnieniu do rejestracji produktów w europejskim systemie oznaczeń, tj. Chroniona Nazwa Pochodzenia, Chronione Oznaczenie Geograficzne, Gwarantowana Tradycyjna Specjalność.

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 roku o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 10, poz.68, z późn. zm.)

2. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wzoru wniosku o wpis na listę produktów tradycyjnych (Dz. U. 2005 r. Nr 58, poz. 509).

Doradztwa w zakresie procedury rejestracyjnej oraz pomocy przy wypełnieniu wniosku udziela Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich, Pruszcz Gdański ul. Z. Wróblewskiego 3 (budynek B Pomorskiej Izby Rolniczej, wjazd od ul. Raciborskiego).

Opracowała: Barbara Ditrich